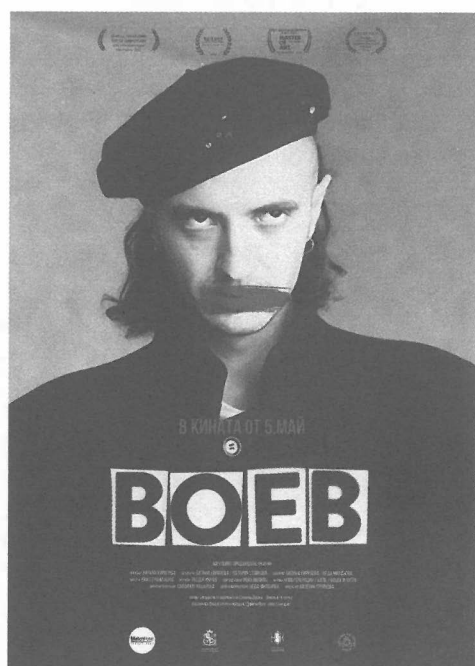

ВОЕВ и раждането на бунта

„Всеки човек идва с отреденото му време и място.“
С Биляна Кирилова, режисьорка на документалния филм „Воев“, разговаря Деян Статулов. „Воев“ спечели Наградата на журито и отличието за най-добър сценарий от присъжданите от Съюза на българските филмови дейци награди
Васил Гендов

за нещо (някой), което обичаме, и... не беше дълго чужденето за какво ще е филмът. А лично моята творческа необходимост да направя този филм е любовта и признателността ми към Димитър Воев – за всичко, което ми е дал със своите гуми и музика, за да се развия като личност. Искях да направя нещо красиво и искрено за него, като израз на чувствата ми, а съдбата предопредели моето изразно средство да е киното... и така се стигна до филма.

Вие не сте съвременничка на Димитър Воев. Какъв беше пътят ви към неговото творчество и личност?

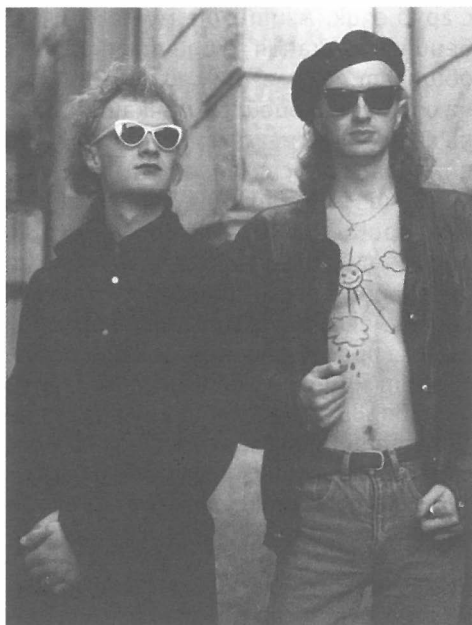
Преди да се захвана с филма, съпреживях неговото творчество лично или с малка група приятели. Не знаех нищо за него, нищо фактологично, но и

Защо точно сега решихте да заснемете филм за Димитър Воев? Има ли формален повод, или беше вътрешна творческа необходимост?

Началото на процеса датира от януари 2014 г. Но за мен „сега“ означава – когато е трябвало. Има и формален повод, и вътрешна творческа необходимост. Формалният повод беше задачата в трети курс (през 2014 г. бях студентка в трети курс в Нов български университет) да се направи документален филм. Аз и моят творчески партньор и приятел Борис Кънчев (с него заедно създадохме идеята на филма, намерихме мястото за снимки и започнахме процес по осъществяването ѝ, но от един момент нататък прогължих сама, той емигрира) не се припознавахме като артисти в този жанр кино и затова решихме да направим филм

„Воев“, архивни кадри, фотограф Нели Воева

„Воев“, архивни кадри © Нели Воева

не изпитвах необходимост. Имах чувството, че го познавам и даже че сме близки и си приличаме, само чрез неговите думи и музика. След като с Борис започнахме процеса по осъществяване на филма, започнах лека-полека да се запознавам с факти около личността Димитър Воев – чрез първоначалните разговори с неговите близки, първо със съпругата му Нели Воева. И така започна „пътешествието“ в живота на Воев. Беше дълго, вълнуващо и изпълнено с изпитания, на които съм щастлива, че устоях.

Във филма „разбулвате“ част от неизвестностите около личността на Воев. Каква част от това остана във филма и каква – на монтажната маса?

Във филма остана важната част. На монтажната маса останаха много истории – комични и драматични, но няма как всичко да влезе в един филм.

На какъв принцип избрахте стиховете и вашите събеседници във филма?

Идеята беше стихове, музика, архив, разкази, кадри да бъдат в симбиоза и да си партнират, като изграждат хармонично произведение. Това беше и предизвикателството, което си поставих.

Тъй като винаги си поставям по-трудни задачи, които да реша. Това ме мотивира. Някои от текстовете избрах спрямо хода на разказа (например текст, който да опише времето, в което се развива действието). Но имаше няколко текста, които знаех, че трябва да присъстват във филма, дори още когато структурата на разказа не беше готова. Те бяха идейно-философският гръбнак или тъй нареченото послание (пример – текстът, с който свършва филма). Изобщо всеки елемент във филма служи на цялото. Някои фенове са изказвали разочарование, че не присъства определена песен. Да, доста и от моите любими песни, текстове, истории и кадри не намериха място във филма, но това е положението – когато служиш на идеята, трябва да взимаш трудни решения и да носиш отговорност за тях, което май добре описва режисьорската работа. Относно събеседниците никога не съм имала колебания кои да са – трябваше да са най-близките му хора – семейството и съратниците в творчеството. Разбира се, има доста хора, които могат да бъдат част от такъв филм и да обогатят образа на Воев със своите разкази, но все пак това е документ, а не житие. Има определена продължителност, структура и идея, които предпоставят избора на събеседниците.

Историческият контекст във филма е много важен. Как навлязохте в този период от най-новата история на България?

Възможно най-творчески, минималистично и достоверно. Това, че съм завършила история в СУ „Св. Климент Охридски“, преди да започна да уча режисура, разказите на събеседниците и най-вече отношението на Воев към него (историческото време) ми помогнаха да си изградя ясна идея как да бъде поднесен историческият контекст.

Дали Димитър Воев можеше да оцелее в днешно време?

Всеки човек идва с отреденото му време и място.

Какво е вашето лично обяснение за създадения култов образ на Воев още приживе?

Билана Кирилова

Билана Кирилова е завършила съвременна балканска история в СУ „Св. Климент Охридски“. По-късно се дипломира в Нов български университет, специалност „Кино и телевизионна режисура“. В периода 2013–2016 г. работи в Италия, като снима повече от 15 късометражни филма. Първият ѝ документален филм „Воев“ е носител на наградите за дебют и за най-добър български филм на фестивала *Master of Arts*, както и на Наградата на публиката на Родопи филм фестивал 2022. През май филмът получи отличието за най-добър сценарий (на Билана Кирилова и Нега Миланова) и Наградата на журито в документалната секция на наградите *Васил Гендов*, присъждани от Съюза на българските филмови дейци.

Дължи се на това, за което говори, и на начина, по който го прави – с думи, музика и личностно излъчване и харизма.

Как съвременната публика и феновете интерпретират текстовете и бунта на Воев и неговото поколение? Разбират ли времето, за което пише?

Не е нужно да го разбират. Важното е чувствата, мислите, които поражда бунта, да се предават и обновяват с всяко следващо поколение, за да може един ден всички да заживеят на „улица нов живот“ с номер „безкрайност“.